

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce Mgr. Marka Žimy v právní věci

žalobkyně **F. N.**, státní příslušnice Íránské islámské republiky
narozené dne X
bytem X

zastoupené advokátem Mgr. Petrem Václavkem
se sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1

proti
žalované

Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného správního orgánu ze dne 20. 9. 2022, č. j. MV-137078-4/SO-2022

t a k t o:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Vymezení věci

1. Žalobkyně se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „žalovaná“) ze dne 20. 9. 2022, č. j. MV-137078-4/SO-2022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva

vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále také „ministerstvo“ nebo „správní orgán prvního stupně“) ze dne 14. 6. 2022, č. j. OAM-9027-11/TP-2022 (dále jen „rozhodnutí správního orgánu prvního stupně“).

2. Pravomocně tak bylo rozhodnuto o zastavení řízení ve věci žádosti žalobkyně o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky z důvodů zvláštního zřetele hodných podle ustanovení § 66 odstavec 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť žalobkyně podala žádost přímo na ministerstvu, k čemuž nebyla oprávněna.

Žalobní body

3. Žalobkyně ve svém odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tvrdila, že oprávněna k podání předmětné žádosti o trvalý pobyt byla s ohledem na skutečnost, že pobytové oprávnění na území svědčilo žalobkyni ode dne podání její žádosti o vydání dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců ze dne 19. 4. 2021 v důsledku přetrvávající fikce pobytu, která se k žádosti žalobkyně i nadále vztahovala s ohledem na § 47 odst. 4(6) zákona o pobytu cizinců. S touto námitkou žalobkyně se žalovaná vypořádala poukazem na ustanovení § 69 odst. 7 zákona o pobytu cizinců, které výslovně vylučuje možnost podání žádosti o povolení k trvalému pobytu na území, jestliže cizinec pobývá na území na základě oprávnění k pobytu podle § 47 odst. 4, 6, 8, 9 nebo 10 zákona o pobytu cizinců, ledaže se jedná o žádost podle § 66 odst. 1 písm. d) nebo § 68 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně v tomto nerozporela existenci a platnost tohoto zákonného ustanovení, nicméně podle § 169t odst. 3 zákona o pobytu cizinců ministerstvo rozhodne o žádosti o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve lhůtě do 30 dnů ode dne podání žádosti. Skutečnost, že tedy nebylo pravomocně rozhodnuto o žádosti o vízu strpění žalobkyně ze dne 19. 4. 2021, tak nemůže být dle žalobkyně přičítáno k její tíži, neboť v tomto případě se jednalo o více než roční překročení zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí.
4. Žalobkyně dále namítala nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života, a to jak z pohledu správního řádu, tak z pohledu článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“). Zastavení jejího řízení bylo rovněž v rozporu s čl. 3 EÚLP a zde zakotveným absolutním a nederogovatelným smluvním vyjádřením principu *non-refoulement*, který nezná jakékoliv meritorní či nemeritorní výjimky ze své úpravy.
5. Žalobkyně dále uvedla, že si za dobu svého více než desetiletého pobytu na území České republiky vybudovala bohaté sociální vazby a plně se integrovala do společnosti. Má zde i rodinu, konkrétně pak sestru, svého švagra a dva syny její sestry. V případě žalobkyně se fakticky jedná o jedinou rodinu, kterou v současnosti má, a zastavení řízení o její žádosti proto představuje očividný zásah do jejího práva na respektování soukromého a rodinného života chráněného článkem 8 EÚLP. Důsledkem napadeného rozhodnutí je pak faktická povinnost žalobkyně opustit území České republiky, zpřetrhání veškerých jejích rodinných a soukromých vazeb a vystavení její osoby riziku vážné újmy v důsledku existence teokratického zřízení Íránu.

6. Na závěr žaloby žalobkyně uvedla, že poukaz žalované na hypotetickou možnost získání mezinárodní ochrany je přitom z pohledu článku 8 EÚLP - i konkrétní situace žalobkyně – irelevantní, a odkázala na aktuální judikaturu (rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 7Azs 405/2021 – 34, a č. j. 9Azs 39/2022 - 50).

Vyjádření žalované k žalobě

7. K námitce žalobkyně, že správní orgán prvního stupně rozhodne o žádosti o udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve lhůtě do 30 dnů ode dne podání žádosti, žalovaná uvedla, že není oprávněna vyjadřovat se k rozhodnutí, o němž nerozhodl orgán prvního stupně a proti němuž nebylo podáno odvolání.
8. Žalovaná dále uvedla, že nepochybila, když zamítla odvolání žalobkyně z důvodu nemožnosti podání žádosti na území, a odkázala na své rozhodnutí: „*Odvolatelka poukázala na skutečnost, že jí bylo vydáno potvrzení o podání žádosti, v němž je uvedeno, že „cizinec (cizinka) na území pobývá oprávněně v souladu s § 47 odst. 4(6) zák. č. 326/1999 Sb., (dosavadní dlouhodobé vízum či povolení k dlouhodobému pobytu cizince (cizinky) se pokládá za platné). Toto oprávnění k pobytu nelze ve smyslu § 47 odst. 8 zák. č. 326/1999 Sb. osvědčit ve formě víza k pobytu nad 90 dnů.“ Skutečnost, že cizinec pobývá na území oprávněně, neznamená, že je oprávněn podávat další žádosti. Ustanovení § 69 odst. 7 zákona o pobytu cizinců výslovně vylučuje možnost podání žádosti o povolení k trvalému pobytu na území, jestliže cizinec pobývá na území na základě oprávnění k pobytu podle § 47 odst. 4, 6, 8, 9 nebo 10 zákona o pobytu cizinců, ledaže se jedná o žádost dle § 66 odst. 1 písm. d) nebo § 68 zákona o pobytu cizinců.*”
9. V případě posouzení zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně má žalovaná za to, že postupovala zcela v souladu s bohatou a již konstantní judikaturou, která se opírá o skutečnost, že v případě procesního rozhodnutí, kterým se rozhoduje o zastavení řízení, se nezkoumá zásah do soukromých a rodinných poměrů.
10. K poslední námitce žalobkyně o poukazu na hypotetickou možnost získání mezinárodní ochrany, žalovaná uvedla, že pouze předestřela, jaké další možnosti žalobkyně má. Žalobkyně odkázala na judikaturu týkající se zrušení trvalého pobytu, při němž je zásah do soukromého a rodinného života posuzován s větším důrazem, než je tomu v případě žádostí, u nichž se povolení k trvalému pobytu teprve přiznává.

Obsah správního spisu

11. Z obsahu spisového materiálu, který byl soudu předložen žalovaným správním orgánem, byly zjištěny následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:
12. Žalobkyně podala dne 31. 5. 2022 správnímu orgánu prvního stupně žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců z důvodů hodných zvláštního zřetele.
13. Žalobkyně v průvodním dopise uvedla, že existenci důvodů hodných zvláštního zřetele shledává v oprávněné obavě, že ji v zemi původu bude hrozit vážná újma, a dále pak ve skutečnosti, že žalobkyni hrozí v důsledku zamítavého rozhodnutí nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života a ztráta veškerých jejích sociálních, rodinných a ekonomických vazeb, které si na území České republiky za dobu jejího nepřetržitého

pobytu až do roku 2022 vybudovala. Žalobkyně uvedla, že je ateistkou, což není tolerováno Íránskou islámskou republikou. Takové osoby čelí pronásledování ze strany orgánů i diskriminaci a různým projevům nenávisti i v běžném společenském životě. Íránské zákony stanovují za konverzi z islámu tresty odnětí svobody, bičování, ale i trest smrti. Žalobkyně uvedla, že rodina s ní přerušila kvůli jejím postojům styky. Žalobkyně dále uvedla, že jí hrozí trest za cizoložství, neboť na území pobývala s přítelem, který nebyl jejím manželem.

14. Dne 14. 6. 2022 vydal správní orgán prvního stupně rozhodnutí, kterým podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců zastavil řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu, neboť žádost byla podána na území České republiky, ač k tomu nebyla žalobkyně oprávněna. Správní orgán prvního stupně uvedl, že žalobkyně v době podání žádosti nepobývala na území v rámci uděleného víza nad 90 dnů, ani v rámci povoleného dlouhodobého pobytu za účelem ochrany na území. Žalobkyně též nepobývala na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu. Žalobkyně sice požádala o udělení víza za účelem strpění, avšak to nebylo v době podání žádosti o trvalý pobyt žalobkyni pravomocně uděleno. Dne 31. 5. 2022, tj. stejného dne, kdy byla podána žádost o vydání povolení k trvalému pobytu, si žalobkyně podala další žádost o udělení víza za účelem strpění, o které rovněž nebylo ke dni vydání napadeného rozhodnutí pravomocně rozhodnuto. Žalobkyně tak byla oprávněna podat žádost pouze na zastupitelském úřadě.
15. Podáním datovaným dne 22. 6. 2022 podala žalobkyně prostřednictvím zmocněného zástupce blanketní odvolání. Následně podáním ze dne 18. 7. 2022 žalobkyně toto odvolání doplnila a uvedla, že byla oprávněna podat žádost na území, neboť jí svědčilo pobytové oprávnění ode dne podání její žádosti o vydání dlouhodobého víza. Je tomu tak v důsledku přetrvávající fikce pobytu, která se k žádosti žalobkyně i nadále vztahuje s ohledem na § 47 odst. 6 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně dále uplatnila námitku nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života, a to jak z pohledu správního řádu, tak z pohledu čl. 8 EÚLP.
16. Žalovaná napadeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, kde setrvala na totožném právním názoru.

Posouzení věci soudem

17. Městský soud v Praze nejprve ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti dle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“); přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí.
18. Při ústním jednání dne 15. 12. 2022 zástupkyně žalobkyně odkázala na obsah podané žaloby a zdůraznila, že v důsledku nezákonného postupu správního orgánu prvního stupně, který byl ve věci žádosti žalobkyně dlouhodobě nečinný, klade žalovaná důraz na fikci pobytu, v níž se žalobkyně nachází díky okolnostem, které nebylo v její moci možné jakkoli ovlivnit. Byť si je žalobkyně vědoma judikatury týkající se nezkoumání přiměřenosti dopadů procesního rozhodnutí do života cizince, musí vyzdvihnout, že v případě žalobkyně se důsledky vydaného rozhodnutí shodují s důsledky meritorního rozhodnutí o žádosti, proto se domáhá ochrany prostřednictvím článku 8 přímo

aplikovatelné Úmluvy o lidských právech. Žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, vrátil věc žalované k novému rozhodnutí a přiznal žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení.

19. Zástupce žalované se k nařízenému jednání soudu bez důvodné a včasné omluvy nedostavil, soud proto podle § 49 odstavec 3 s. ř. s. o žalobě jednal a rozhodl v nepřítomnosti žalované.
20. Žaloba není důvodná.
21. V posuzované věci se jedná především o posouzení, zda byla žalobkyně oprávněna podat žádost o povolení k trvalému pobytu na území České republiky, a dále zda byly správní orgány povinny zabývat se přiměřeností dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života, když se jednalo o rozhodnutí procesního charakteru.

Právní rámec

22. Podle ustanovení § 66 odst. 1 zákona o pobytu cizinců platí, že: *„Povolení k trvalému pobytu se bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci*
a) který o vydání tohoto povolení žádá z humanitárních důvodů, zejména
 1. *je-li manželem azylanta a manželství vzniklo před vstupem azylanta na území,*
 2. *je-li nezletilým dítětem azylanta nebo dítětem, které je závislé na péči azylanta, pokud nepožádá o udělení azylu, nebo*
 3. *byl-li v minulosti státním občanem České republiky,**b) který o vydání tohoto povolení žádá z jiných důvodů hodných zvláštního zřetele,*
c) na jeho žádost, pokud je jeho pobyt na území v zájmu České republiky, nebo
d) který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilé dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců na území.“
23. Podle ustanovení § 69 odst. 2 zákona o pobytu cizinců: *„Žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. a) nebo b) lze podat též ministerstvu, pokud cizinec, jemuž má být povolení k trvalému pobytu vydáno,*
a) pobývá na území v rámci přechodného pobytu a je manželem nebo nezletilým dítětem cizince, jemuž byl udělen azyl z důvodů uvedených ve zvláštním právním předpise,
b) pobývá na území na základě uděleného víza k pobytu nad 90 dnů nebo povolení k dlouhodobému pobytu, nebo
c) pobývá na území na základě vydaného povolení k dlouhodobému pobytu za účelem ochrany na území, pokud jeho spolupráce s orgánem činným v trestním řízení přispěla k prokázání trestného činu obchodování s lidmi nebo prokázání organizování nebo umožnění nedovoleného překročení státní hranice.“
24. Podle ustanovení § 69 odst. 7 zákona o pobytu cizinců: *„Žádost o povolení k trvalému pobytu nelze podat na území, pokud cizinec, jemuž má být povolení k trvalému pobytu vydáno, pobývá na území na základě oprávnění k pobytu podle § 47 odst. 4, 6, 8, 9 nebo 10; to neplatí, jde-li o žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) a § 68.“*

Podání žádosti na území České republiky

25. Zákon o pobytu cizinců stanoví podmínky pro podávání žádostí o různé typy pobytového oprávnění. Cílem právní úpravy je bezpochyby to, aby žádost o pobytové oprávnění mohly na území podat pouze osoby, které v době žádosti na území pobývají legálně, a to na základě některé z forem pobytových oprávnění. V daném případě žalobkyně žádost ze dne 31. 5. 2022 požádala o vydání povolení k trvalému pobytu na území podle ustanovení § 66 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců z důvodů hodných zvláštního zřetele.
26. Žalobkyně před podáním této žádosti podala dne 19. 4. 2021 žádost o vydání víza za účelem strpění pobytu na území podle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, avšak to jí nebylo v době podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu pravomocně uděleno. V době podání žádost o povolení k trvalému pobytu tak pobývala žalobkyně na území na základě tzv. fikce pobytu.
27. Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) v minulosti opakovaně vyloučil podávání dalších žádostí o pobytové oprávnění v době, kdy cizinci svědčí tzv. fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudky ze dne 28. 8. 2015, č. j. 5Azs 98/2015 - 32, ze dne 4. 5. 2016, č. j. 6Azs 41/2016 - 28, ze dne 30. 3. 2017, č. j. 10Azs 1/2017 - 34, či ze dne 31. 7. 2018, č. j. 5Azs 174/2016 - 34). Ve všech těchto případech šlo o další žádost téhož cizince, jemuž již fikce pobytu svědčila (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též online na www.nssoud.cz).
28. V rozsudku ze dne 19. 4. 2016, č. j. 3Azs 96/2015 - 44, se Nejvyšší správní soud zabýval podmínkami pro podání žádosti o povolení k trvalému pobytu na území České republiky podle § 69 odst. 5 zákona o pobytu cizinců a pro udělení víza za účelem strpění pobytu podle § 33 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Z něj vyplývá, že pokud je podání žádosti o pobytové oprávnění určitým způsobem podmíněno platným povolením k dlouhodobému pobytu, „je nutná existence platného povolení k dlouhodobému pobytu v době jejího podání. Jelikož oprávněnost pobytu podle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je pouze dočasnou právní fikcí legálního pobytového statusu, nelze po tuto dobu o splnění podmínky [povoleného dlouhodobého pobytu] hovořit.“ Důvod pro tento zužující výklad spatřoval Nejvyšší správní soud „nejen v gramatickém znění či v účelu a smyslu všech dotčených ustanovení zákona o pobytu cizinců, ale i v hrozících nežádoucích důsledcích, k nimž by účelové podávání opakovaných žádostí vedlo. Ačkoli zdejší soud připouští, že v některých případech může výše nastíněný výklad vést k jisté tvrdosti vůči dotčenému cizinci (zejména tam, kde se poměry cizince změní teprve v době trvání fikce oprávněného pobytu), faktickou nemožnost realizace správního vyhoštění v důsledku „nekončící fikce oprávněného pobytu“ vyhodnotil jako natolik nežádoucí a s veřejným pořádkem kolidující konsekvenci, že je nucen trvat právě na předestřeném výkladu výše zmíněných právních předpisů.“ Jedním z důvodů pro přijetí zužujícího výkladu pojmu „povolení k dlouhodobému pobytu“ tak byla především obava z řetězení žádostí o pobytové oprávnění a nekončící fikce oprávněného pobytu cizince. V rozsudku ze dne 29. 3. 2017, č. j. 8Azs 11/2017 - 32, NSS doplnil, že „uvedenému výkladu nasvědčuje též skutečnost, že § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců váže vznik fikce povolení k pobytu na podání žádosti v příslušné lhůtě dle § 47 odst. 1 téhož zákona, tj. nejdříve 90 a nejpozději 14 dnů před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů.“ V případě, kdy by byla fikce pobytu postavena na roveň povolení k dlouhodobému pobytu, by nebylo možné určit začátek ani konec běhu takové lhůty, neboť by se odvíjely od konce správního

řízení o předešlé žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu. V tomto rozsudku NSS též v obecné rovině konstatoval, že fikce pobytu podle § 47 odst. 2 zákona o pobytu cizinců není skutečným povolením k pobytu. *„Takový pobyt na území však – ač oprávněný – není kvalitativně zcela totožný s povolením k dlouhodobému pobytu samotným, neboť jeho smyslem je pouze vytvoření kontinuity mezi jednotlivými pobytovými tituly a nikoli umožnění procesního „zacyklení“ pobytových žádostí a prakticky neukončitelného pobytového oprávnění.“* Tyto závěry NSS je možno plně vztáhnout i na nyní řešenou věc.

29. Fikce pobytu má především chránit cizince před nutností opustit území, než je s konečnou platností rozhodnuto o jeho žádosti o prodloužení či udělení povolení k pobytu. Jejím účelem však není umožnit cizinci podávat další žádosti v režimu zákona o pobytu cizinců (a to ani zprostředkovaně), které jsou podmíněny existujícím povolením k dlouhodobému pobytu. Na základě fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců totiž *„nelze rozhodovat v dalších řízeních“* (viz též rozsudek NSS ze dne 21. 3. 2018, č. j. 1Azs 54/2018 - 27).
30. Lze tedy shrnout, že žalobkyně podala na území České republiky novou žádost o vydání povolení k trvalému pobytu na území ze dne 31. 5. 2022, tj. v době, kdy na území nepobývala na vízum k pobytu nad 90 dnů nebo na povolení k dlouhodobému pobytu za jiným účelem. Žalobkyně sice na území mohla pobývat na základě fikce pobytu, ovšem tato fikce neprodloužila dobu platnosti předchozího pobytu žalobkyně, tj. neměla za účinek, že by žalobkyně na území pobývala na základě víza k pobytu nad 90 dnů. Jinými slovy řečeno, žalobkyně dne 31. 5. 2022 - při podání nové žádosti o povolení k trvalému pobytu na území - nesplňovala podmínky stanovené pro podání žádosti uvedené v § 69 odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, proto nebyla oprávněna tuto žádost podat na území. Žalobkyně mohla žádost podat pouze podle § 69 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tj. na zastupitelském úřadě v zemi svého původu. Správní orgány tudíž nepochybily, pokud vycházely z toho, že žalobkyně v den podání žádosti nebyla oprávněna podat žádost o povolení k trvalému pobytu z na území, a z toho důvodu řízení podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců zastavily.
31. V dané věci není rozhodné, že nebylo pravomocně rozhodnuto o žádosti žalobkyně o vydání víza za účelem strpění pobytu na území ze dne 19. 4. 2021. Žalobkyně se mohla v tomto řízení proti překročení zákonné lhůty pro vydání rozhodnutí bránit žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu.

Čl. 3 a 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod

32. Žalobkyně dále namítala nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života, a to jak z pohledu správního řádu, tak z pohledu čl. 8 EÚLP.
33. Podle čl. 8 EÚLP: *„Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydli a korespondence.“*
34. K tomu Městský soud v Praze konstatuje, že judikatura správních soudů, včetně Nejvyššího správního soudu, se v případě procesně skončených věcí ustálila na závěru, že v takových případech nemusí být dopad rozhodnutí do cizincova soukromého a rodinného života posuzován (srov. např. rozsudky NSS ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9Azs 288/2016 - 30, nebo ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6Azs 226/2015 - 27, bod 11). Obecně v případě

zastavení řízení nepřichází posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele v úvahu, jelikož o žádosti není meritorně rozhodováno (srov. např. též rozsudek NSS ze dne 18. 11. 2015, č. j. 6Azs 226/2015 - 27). Pokud totiž nejsou splněny podmínky projednání žádosti, tj. pokud jako v posuzovaném případě byla žádost podána, ačkoliv k tomu nebyly splněny podmínky (žalobkyně nesplňovala podmínku pobývání na základě pobytového oprávnění), nemá správní orgán jinou možnost, než řízení zastavit (viz § 169r odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců).

35. Pokud žalobkyně poukazovala na judikaturu Nejvyššího správního soudu, kde bylo konstatováno, že je irrelevantní odkaz na možnost získat jinou mezinárodní ochranu z pohledu čl. 8 EÚLP, považuje soud za potřebné podotknout, že tyto závěry se týkaly zcela jiných situací, ve kterých bylo zároveň rozhodováno meritorně. Dodržení závazků vyplývajících z čl. 8 EÚLP je totiž zajištěno tím, že posouzení přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života cizince je vyžadováno v rámci rozhodování o případném uložení správního vyhoštění (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců).
36. V rozsudku ze dne 7. 1. 2022, č. j. 8Azs 314/2019 – 39, Nejvyšší správní soud konstatoval, že „[v] případě zastavení řízení o žádosti o vydání (prodloužení doby platnosti) povolení k dlouhodobému pobytu nepřichází posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele v úvahu, jelikož o žádosti není věcně rozhodováno. Pokud totiž nejsou splněny podmínky projednání žádosti (...), nemá správní orgán jinou možnost než řízení zastavit. Dodržení závazků vyplývajících z čl. 8 Úmluvy je zajištěno tím, že posouzení přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života cizince je vyžadováno v rámci rozhodování o případném uložení správního vyhoštění“.
37. Z výše uvedeného je tedy jednoznačně patrné, že správní orgány nepostupovaly v rozporu s čl. 8 EÚLP, jestliže uzavřely, že v daném případě nebyla dána povinnost zabývat se dopady rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti žalobkyně do jejího soukromého či rodinného života. Samotné důvody vedoucí k zastavení řízení o žádosti žalobkyně jsou v tomto směru irrelevantní, podstatné je, že žádost nebyla posuzována věcně, a tudíž správní orgány ani nemohly zohlednit, jaké dopady bude mít rozhodnutí o zastavení řízení na rodinné či soukromé poměry žalobkyně.
38. Dále žalobkyně uvedla, že zastavení řízení bylo v rozporu s čl. 3 EÚLP a zde zakotveným absolutním a nederogovatelným smluvním vyjádřením principu non-refoulement, který nezná jakékoliv meritorní či nemeritorní výjimky ze své úpravy.
39. *Non-refoulement*, neboli také princip nenavrácení, je jedním ze základních principů mezinárodního uprchlického práva. Žalobkyně se odkazovala na čl. 3 EÚLP, podle nějž „Nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.“ Ve vztahu k obavám z mučení nebo jiného nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání soud odkazuje na výklad uvedený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2Azs 71/2006 – 82: „Ve vztahu ke hrozbě nelidského a ponižujícího zacházení podle čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod by pak muselo být splněno, že stěžovateli hrozí „reálné nebezpečí“ takového zacházení. „Reálným nebezpečím“ (srov. rovněž § 14a odst. 1 zákona o azylu, jež užívá ve stejném významu slovní spojení „skutečné nebezpečí“) nutno rozumět, že ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho.“ Uvedené závěry se nepochybně

týkají skutečností, které jsou cizincem nejen tvrzeny, ale alespoň v minimální míře osvědčeny, ne-li přímo prokázány. Z tohoto úhlu pohledu soud hodnotil skutečnosti tvrzené žalobkyní ve správním řízení, přitom vycházel i ze závěrů, k nimž ohledně osoby žalobkyně dospěl (za stejné skutkové situace ohledně tvrzení žalobkyně) Nejvyšší správní soud v nedávném rozsudku ze dne 25. 3. 2022, č. j. 8Azs 229/2020 – 45, ve věci řízení o žádosti žalobkyně o trvalý pobyt. Nejvyšší správní soud v bodě (22) uvedl, že „*povinnost zvážit přiměřenost dopadů každého rozhodnutí do soukromého a rodinného života osoby sice vyplývá přímo z článku 8 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách, i když to zákon o pobytu cizinců výslovně nepředvídá, to ale pouze v případě, že účastník v řízení vznese konkrétní námitku ohledně nepřiměřenosti zásahu do jeho soukromého nebo rodinného života (srov. rozsudek NSS z 22. 7. 2021, čj. 1 Azs 131/2021-37, body 30 a 31 a tam citovanou judikaturu). Městský soud postupoval v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, jestliže dospěl k závěru, že stěžovatelka neuvedla žádné konkrétní námitky, z nichž by bylo možno usuzovat na nepřiměřenost dopadů rozhodnutí do jejího soukromého či rodinného života.*“

40. Soud uzavírá, že žalobkyně nebyla oprávněna podat žádost ministerstvu o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky, a ministerstvo tedy postupovalo v souladu se zákonem, jestliže svým rozhodnutím řízení o této žádosti zastavilo. Stejně tak nepochybila žalovaná, pokud rozhodnutí správního orgánu prvního stupně napadeným rozhodnutím potvrdila.

Závěr a náklady řízení

41. Ze všech výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
42. O nákladech řízení soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož žalobkyně, vzhledem k tomu, že nebyla ve věci úspěšná, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení a žalované, které by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, žádné náklady řízení, nad rámec jejího běžného výkonu úředních činností, nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti skončí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž

směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 15. prosince 2022

Mgr. Marek Bedřich
předseda senátu